

Sprawozdanie z działalności
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w
Wiśniewie w 2009 roku

Spis treści:

I. Informacje wstępne	str. 3
1) Podstawy prawne	str. 3
2) Cele i zasady udzielanej pomocy	str. 3
3) Charakterystyka klientów pomocy społecznej	str. 4
II. Realizacja świadczeń z pomocy społecznej	str. 5
1) Zadania własne gminy	str. 6
2) Zadania zlecone gminy	str. 8
3) Rządowy program pomocy społecznej	str. 9
4) Inne zadania zlecone	str. 9
III. Świadczenia rodzinne	str.10
1) Ogólna charakterystyka świadczeń rodzinnych	str.10
2) Wydatki poniesione na świadczenia rodzinne w 2009 roku	str.13
3) Charakterystyka i statystyki dotyczące funduszu alimentacyjnego	str.14
IV. Dodatki mieszkaniowe	str.15
V. Realizacja projektu systemowego pn. „Pomocna dłoń” współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego	str.15
VI. „Uczeń na Wsi”- pilotażowy Program PFRON	str.16
VII. Pozostała działalność Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej	str.17
1) Współpraca z organizacjami i instytucjami	str.17
2) Inne inicjatywy	str.17
VIII. Kadra Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej	str.18
1) Kadra GOPS	str.18
2) Szkolenia oraz podnoszenie kwalifikacji pracowników GOPS	str.18
IX. Podsumowanie	str.19

I. Informacje wstępne

1. Podstawy prawne

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wiśniewie jest jednostką organizacyjną Gminy Wiśniew. Realizuje zadania z zakresu pomocy społecznej wynikające z obowiązujących przepisów prawa, między innymi z:

- Ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009 r., Nr 175, poz. 1362 z późn. zm.);
- Ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 roku o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. Nr 111, poz. 535 z późn. zm.);
- Ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanej ze środków publicznych (Dz. U. z 2008, Nr 164, poz. 1027 z późn. zm.);
- Ustawy z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2006, Nr 139, poz. 992 z późn. zm.);
- Ustawy z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2009, Nr 1, poz. 7 z późn. zm.);
- Ustawy z dnia 21 czerwca 2001 o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. z 2001, Nr 71, poz. 734 z późn. zm.);
- Ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2003, Nr 96, poz. 873 z późn. zm.);
- Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 o promocji zatrudnienia i instytucji rynku pracy (Dz. U. z 2008r., Nr 69, poz. 415 z późn. zm.).

2. Cele i zasady udzielnej pomocy

Celem pomocy społecznej jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są oni w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Pomoc społeczna wspiera ich w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. Zadaniem pomocy społecznej jest także zapobieganie trudnym sytuacjom życiowym przez podejmowanie działań zmierzających do usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

Pomoc społeczna polega w szczególności na przyznawaniu i wypłacaniu przewidzianych ustawą świadczeń, pracy socjalnej, prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej, analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej, rozwijaniu nowych form pomocy społecznej i samopomocy.

Pomoc społeczną organizują organy administracji rządowej i samorządowej, współpracując w tym zakresie, na zasadzie partnerstwa, z organizacjami społecznymi i pozarządowymi, Kościołem Katolickim, innymi kościołami, związkami wyznaniowymi oraz osobami fizycznymi i prawnymi.

Prawo do świadczeń z pomocy społecznej przysługuje:

- 1) osobom posiadającym obywatelstwo polskie, mającym miejsce zamieszkania i przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- 2) cudzoziemcom mającym miejsce zamieszkania i przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, posiadającym zezwolenie na osiedlenie się, zgodę na pobyt tolerowany lub status uchodźcy nadany w Rzeczypospolitej Polskiej,
- 3) obywatelom państw członkowskich Unii Europejskiej lub Europejskiego Obszaru Gospodarczego, przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, którzy uzyskali zezwolenie na pobyt.

Prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej mają osoby i rodziny, których dochód nie przekracza ustawowego kryterium dochodowego.

Od 1 października 2006 r. kryterium dochodowe wynosi:

- dla osoby samotnie gospodarującej – 477,00 zł;
- dla gospodarstw domowych wieloosobowych – 351,00 zł na osobę w rodzinie,
- z 1 ha przeliczeniowego przyjmuje się – 207,00 zł.

Wywiad środowiskowy wraz z niezbędną dokumentacją jest podstawą do wydania decyzji administracyjnej, w której określona zostaje m.in. forma przyznanej pomocy.

W 2009 roku wydano **482 decyzji administracyjnych** z zakresu pomocy społecznej, w tym:

- **15** z zakresu zadań zleconych,
- **467** z zakresu zadań własnych, w tym 1 odmowna.

Od decyzji administracyjnej przysługuje odwołanie do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Siedlcach za pośrednictwem Kierownika tut. Ośrodka. W 2009 roku nie wpłynęło, ani jedno odwołanie od decyzji GOPS z zakresu pomocy społecznej.

3. Charakterystyka klientów pomocy społecznej.

Art. 7 Ustawy o pomocy społecznej wymienia powody udzielania świadczeń pieniężnych i niepieniężnych z pomocy społecznej. Pomoc udzielana jest osobom i rodzinom, w szczególności z powodu:

- ubóstwa,
- sieroctwa,
- bezdomności,
- bezrobocia,
- niepełnosprawności,
- długotrwałej choroby,
- przemocy w rodzinie,
- potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności,
- bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych,
- braku umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo-wychowawcze,
- trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy,
- alkoholizmu lub narkomanii,
- trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego,
- zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej,
- klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Tabela 1 Powody przyznawania pomocy klientom Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wiśniewie w latach 2007– 2009

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin*			Liczba osób w rodzinach		
	2007	2008	2009	2007	2008	2009
Ubóstwo	166	152	142	626	671	584
Sieroctwo	39	28	28	142	98	107
Bezdomność	0	0	0	0	0	0
Potrzeba ochrony macierzyństwa, w tym:	39	54	51	205	362	306
▪ wielodzietność	17	30	24	110	179	156
Bezrobocie	59	50	48	265	229	202
Niepełnosprawność	85	90	77	301	304	262
Długotrwała lub ciężka choroba	107	96	93	369	347	323
Bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych	99	70	40	489	365	182
Alkoholizm	42	45	40	168	174	182
Przemoc w rodzinie	6	6	9	16	18	35
Narkomania	0	0	0	0	0	0
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z ZK	2	1	2	2	1	2
Brak umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo – wychowawcze	0	0	0	0	0	0
Trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy	0	0	0	0	0	0
Zdarzenie losowe	5	2	1	17	8	5
Sytuacja kryzysowa	0	2	0	0	10	0
Klęska żywiołowa lub ekologiczna	0	0	0	0	0	0

***W jednej rodzinie może występować kilka problemów**

Z pomocy tut. Ośrodka w 2009 r. skorzystało **195 rodzin (829 osób)**. W liczbie tej ujęte zostały wszystkie rodziny, które skorzystały z różnych form pomocy, tj. zadania własne oraz zadania zlecone gminie, oraz rodziny, które otrzymały pomoc wyłącznie w postaci pracy socjalnej.

Z przedstawionych danych wynika, że zarówno w latach 2007-2008 jak i w 2009 roku jedną z głównych przyczyn ubiegania się o pomoc społeczną było ubóstwo. Zjawisko ubóstwa ściśle powiązane jest z bezrobociem. Długotrwały brak pracy i niemożność zarabkowania implikuje trudności w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych, prowadzi do problemów materialnych, a w konsekwencji do niedostatku i skrajnej biedy. Sytuacja tych osób dotyka bezpośrednio również ich najbliższych. Ponadto utrata pozycji zawodowej i społecznej skutkuje brakiem wiary w możliwość zmiany swojej sytuacji życiowej, bezsilnością i frustracją prowadzącą niejednokrotnie do patologicznych zachowań. Pozytywnym zjawiskiem jest jednak nieznaczny spadek osób bezrobotnych korzystających z pomocy GOPS w 2009r. - **48 rodzin**, w stosunku do 2008 r. - 50 rodzin, co daje spadek o 4 %.

Statystyki wskazują, że znaczną grupę klientów GOPS stanowią osoby niepełnosprawne oraz osoby dotknięte długotrwałą chorobą, przy czym problem długotrwałej lub ciężkiej choroby dotyka większą liczbę rodzin. W 2007 r. niepełnosprawność występowała w 85 rodzinach, w roku 2008 w 90 rodzinach, natomiast w roku 2009r. w 77 rodzinach, co daje spadek w porównaniu z rokiem poprzednim o 14,44 %. Natomiast długotrwałą chorobę w roku 2009 stwierdzono u 93 rodzin, co daje niewielki spadek w stosunku do roku 2008 o 3,12 %. Bariery architektoniczne, w tym również w miejscu zamieszkania, trudności w pozyskaniu sprzętu rehabilitacyjnego oraz utrudniające samodzielne funkcjonowanie i komunikację z otoczeniem, w powiązaniu z poczuciem odrzucenia i brakiem zrozumienia ze strony otoczenia stanowią główne przeszkody dla osób niepełnosprawnych w ich aktywnym życiu. Udzielana pomoc, w tym również wsparcie finansowe w postaci zasiłków stałych, okresowych oraz celowych (specjalnych celowych) na leki, opał i żywności, usługi opiekuńcze oraz specjalistyczne usługi opiekuńcze realizowane przez tuł. Ośrodek, stanowią wsparcie dla osób przewlekle chorych i niepełnosprawnych w codziennym życiu.

Z przedstawionych danych wynika, że problem bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego jest częstszym problemem, jaki występuje w rodzinach na terenie gminy. Niemniej w satysfakcją należy stwierdzić, że problem ten systematycznie maleje. W 2009 r. pracownicy socjalni stwierdzili taką sytuację u **40 rodzin**, co daje spadek w porównaniu z rokiem poprzednim o 42,86 %. Jest to bardzo pozytywne zjawisko, niewątpliwie systematyczna praca socjalna przynosi oczekiwane efekty. Zauważalny jest także niewielki spadek rodzin borykających się z problemem uzależnień. Z powodu alkoholizmu do Ośrodka zgłosiło się **40 rodzin** (w 2007 r. - 42 rodzin, a w roku 2008 – 45 rodzin, co daje spadek w stosunku do roku poprzedniego o 11,11 %). Nie odnotowano ani jednego przypadku osoby uzależnionej od narkotyków, co jest pozytywnym zjawiskiem w skali kraju, gdzie zjawisko to ma wyraźne tendencje wzrostowe.

W 2009r. wśród powodów przyznawania pomocy przez GOPS znalazło się również zdarzenie losowe spowodowane zniszczeniem dachu na budynku mieszkalnym w wyniku huraganu. Jednorazowej zapomogi finansowej na ten cel udzielono na kwotę 1.200 zł.

Niewątpliwie najbardziej niepokojącym problemem jest to, że wzrosła liczba rodzin borykających się z problemem przemocy domowej. W latach 2007-2008 przemoc domową stwierdzono u 6 rodzin, natomiast w roku 2009 u 9 rodzin, co daje wzrost o 33,33 % w stosunku do lat poprzednich. W 2009r. za zgodą ofiar przemocy w rodzinie pracownicy socjalni sporządzili 5 Niebieskich Kart.

II. Realizacja świadczeń z pomocy społecznej

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wiśniewie wykonuje zadania gminy w zakresie pomocy społecznej w tym:

- zadania własne gminy (o charakterze obowiązkowym i fakultatywnym);
- zadania zlecone gminie z zakresu administracji rządowej;
- zadania wynikające z innych ustaw.

Realizacja zadań określonych Ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej polega w szczególności na:

- przyznawaniu i wypłacaniu przewidzianych ustawą świadczeń;
- pracy socjalnej;
- prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej;
- analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej;
- realizacji zadań wynikających z rozeznanych potrzeb społecznych,
- rozwijaniu nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb.

1. Zadania własne gminy

Do zadań własnych gminy należy, m.in.:

- przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych, przysługujących osobie całkowicie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności;
- wypłacanie zasiłków okresowych, które są przyznawane osobom i rodzinom w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie;
- udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym;
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na zaspokojenie niezbędnych potrzeb bytowych, np. pokrycie części kosztów leczenia, remontu mieszkania, zakupu opału, odzieży, a także na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego oraz specjalnych zasiłków celowych przyznawanych w szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie i rodzinie nie spełniającej kryterium dochodowego;
- praca socjalna;
- usługi opiekuńcze przysługujące osobom starszym, samotnym, które z powodu choroby, czy innych przyczyn, wymagają pomocy w zaspokojeniu codziennych potrzeb życiowych, opieki higienicznej i w miarę możliwości zapewnienia kontaktu z otoczeniem;
- dożywianie dzieci;
- sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym – pomoc ta obejmuje pokrycie wydatków związanych z pochówkiem, czyli zakup trumny, ubrania, zapewnienie transportu, opłacenie miejsca na cmentarzu, przygotowanie grobu i oznakowanie, ostateczne pożegnanie zgodne z wyznaniem zmarłego (wszystkie te czynności zlecane są zakładowi pogrzebowemu);
- kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu;
- współpraca z powiatowym urzędem pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacja o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach.

Realizując zadania własne gminy Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wiśniewie w 2009r. udzielił pomocy **188 rodzinom (823 osobom)**.

Praca socjalna jest podstawowym zadaniem pomocy społecznej realizowanym równolegle z pozostałymi formami wspierania i świadczeniami przyznawanymi klientom. Praca socjalna ukierunkowana jest na pomoc osobom i rodzinom, aby wzmocnić lub odzyskać ich zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie oraz tworzyć warunki sprzyjające temu celowi.

Bardzo często praca socjalna staje się jedyną efektywną metodą dotarcia do klienta i udzielenia mu pomocy poprzez długotrwałe wsparcie. Niezbędne jest indywidualne podejście do każdej osoby, diagnoza jej potrzeb i możliwości oraz edukacja np. gospodarowanie budżetem domowym, nauka sprzątnięcia, pielęgnacja niemowląt, poprzez pomoc w załatwianiu spraw urzędowych, informowanie o prawach i uprawnieniach, poradnictwo specjalistyczne, terapię. Pracownik socjalny powinien odnajdywać w ludziach ich zdolności, a potencjał jaki posiadają wykorzystać do wspólnego działania oraz do samopomocy w rodzinie, sąsiedztwie, wśród znajomych. Pracownik zachęca do korzystania z pomocy psychologicznej, poradnictwa w zakresie profilaktyki uzależnień, aktywnego poszukiwania pracy.

W celu określenia sposobu współdziałania w rozwiązywaniu problemów osoby lub rodziny znajdującej się w trudnej sytuacji życiowej pracownik socjalny może zawrzeć kontrakt socjalny z tą osobą lub rodziną. Kontrakt socjalny jest swoistym narzędziem pracy zawierającym uprawnienia i zobowiązania zarówno klienta, jak i GOPS. Postanowienia kontraktu dostosowane są do konkretnej osoby i zawierają zobowiązania zmierzające do przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej podopiecznego, np. podjęcie aktywnego poszukiwania zatrudnienia, zgłoszenie się do poradni leczenia uzależnień, czy też kontynuowanie leczenia odwykowego. W przypadku, kiedy klient bez uzasadnionej przyczyny nie wywiązywał się z zawartych w kontrakcie postanowień, pracownik socjalny mógł ograniczyć pomoc finansową. W 2009 r. zostało zawartych **11 kontraktów socjalnych**.

Pomocą w formie pracy socjalnej objęci są praktycznie wszyscy klienci Ośrodka. Permanentnej pracy socjalnej udzielono **152 rodzinom (574 osobom)**, w tym wyłącznie w postaci pracy socjalnej **37 rodzinom (90 osobom)**.

Tabela 2 Zestawienie wybranych zadań własnych gminy w latach 2007 – 2009

Rodzaje świadczeń	Liczba osób, którym przyznano pomoc			Liczba świadczeń			Kwota w zł.		
	2007	2008	2009	2007	2008	2009	2007	2008	2009
Zasiłki okresowe	36 (rodzin)	35 (rodzin)	34 (rodzin)	223	168	134	40.000	51.000	41.800
Zasiłki stałe	12	11	12	131	119	138	50.161	45.810	52.433
Składki na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające zasiłek stały	11	9	10	119	105	114	4.151	3.923	4.029
Obiady dla dzieci w szkole	334	320	301	47.121	45.069	40.698	107.959	115.408	120.590
Pomoc w formie zasiłku celowego na żywność w ramach Program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”	82 (rodziny)	72 (rodziny)	21 (rodzin)	206	183	45	33.041	40.292	5 350
Zasiłki celowe (m.in. zakup opału, leków, odzieży)	143	116	112	143	116	112	54.061	57.800	73.791
Zasiłki celowe na pokrycie wydatków w wyniku zdarzenia losowego	5 (rodziny)	2 (rodziny)	1 (rodzina)	7	3	1	5.939	2.200	1.200
Usługi opiekuńcze	1	0	1	392	0	384	5.499	0	4.634
Odpłatność za pobyt w domu pomocy społecznej	0	0	0	0	0	0	0	0	0

W związku z wejściem w życie od 1 sierpnia 2009 roku art. 20 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 roku o zmianie niektórych ustaw w związku ze zmianami w organizacji i podziale zadań administracji publicznej w województwie, który wprowadził zmiany w ustawie z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej zasiłek stały oraz składki na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierających zasiłek stały (w myśl art. 20) począwszy od 1 sierpnia należą do zadań własnych gminy. Zasiłek stały jest świadczeniem dla osób całkowicie niezdolnych do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności. Kwotę zasiłku ustala się w wysokości różnicy między posiadany dochodem osoby a kryterium dochodowym. Od 1 października 2006 roku maksymalna kwota zasiłku stałego wynosi 444 zł. W 2009 r. z tej formy pomocy skorzystało **12 osób**. Liczba ta zwiększyła się w stosunku do roku poprzedniego o jedną osobę. W związku z powyższym kwota wydatkowana na ten cel wzrosła z **45.810 zł. do 52.433 zł.**

Ponadto jedną z form pomocy pieniężnej są zasiłki okresowe przyznawane w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie. Zasiłek okresowy ustala się do wysokości różnicy między kryterium dochodowym, a posiadany dochodem. W roku 2009 obowiązkowa wysokość zasiłku okresowego wynosiła 50 % różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej lub kryterium dochodowym rodziny, a dochodem tej osoby (rodziny). W 2009 r. najwięcej osób otrzymało zasiłki okresowe z powodu bezrobocia – 25 rodzin, na kwotę **34.891 zł**. W sumie na zasiłki okresowe w 2009 r. zostały poniesione wydatki z budżetu Wojewody w wysokości **41.800 zł**, dla 34 rodzin. Na zasiłki okresowe wydano w 2009 roku - **72 decyzji administracyjnych**.

GOPS realizował i nadal realizuje **Rządowy Program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”**, z którego w ubiegłym roku skorzystało **351 osób**.

W ramach Programu objęto wsparciem dzieci do lat 7, uczniów szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych, osoby samotne, chore, niepełnosprawne i inne osoby korzystające z pomocy tuł. Ośrodka.

Dożywianiem w przedszkolach, szkołach podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych objęto **301 uczniów** (uczących się w szkołach na naszym terenie, sąsiednich gmin, Warszawie, Siedlcach i Stoku Lackim) . wydano **łącznie na dożywianie w szkołach kwotę w wysokości 123.088 zł**, w tym ze środków Gminy 43.438 zł..

Z tego kwotę 120,590 zł. wydatkowano w związku z wydanymi decyzjami administracyjnymi, natomiast 2.498 zł. dyrektorzy szkół objęli dożywianiem uczniów (8 uczniów, 638 posiłków) w szczególnie uzasadnionych przypadkach na podstawie z art. 6a ustawy z dnia 29 grudnia 2005 o ustanowieniu programu wieloletniego Programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” - bez ustalania sytuacji rodziny w drodze wywiadu środowiskowego i bez wydawania decyzji administracyjnej.

W ramach Programu przyznano również zasiłki celowe na żywność dla **21 rodzin** na kwotę 5.350 zł. (liczba osób w rodzinach – 50, liczba świadczeń – 45, koszt jednego świadczenia - 118,89 zł.)

Całkowity koszt Programu w 2009 roku wyniósł 128.438 zł, z tego środki wojewody – 85.000 zł, zaś środki gminy - 43.438 zł.

W 2009 r. udzielana była pomoc fakultatywna w formie zasiłków celowych. Zasiłki przyznawane były m.in. na wyżywienie, zakup opału, leków, odzieży. W roku 2009 liczba rodzin, które otrzymały pomoc na ten cel wyniosła 112, zaś wydatkowana kwota 73.791 zł. Ponadto w ramach ww. zadania 1 rodzina otrzymała wsparcie na pokrycie strat powstałych w wyniku zdarzenia losowego na kwotę 1.200 zł. Łącznie na zasiłki celowe, w tym celowe specjalne wydano łącznie **69.641 zł.**

2. Zadania zlecone gminy

Do zadań zleconych gminie należą, m.in.:

- opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanej ze środków publicznych;
- organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z kłeską żywiołową lub ekologiczną,
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia, posiłku i niezbędnego ubrania cudzoziemcom,
- wypłacanie wynagrodzenia za sprawowanie opieki.

Tabela 3 Zestawienie zadań zleconych gminie w latach 2007 – 2009

L.p	Rodzaje świadczeń	Liczba osób, którym przyznano pomoc			Liczba świadczeń			Kwota w zł		
		2007	2008	2009	2007	2008	2009	2007	2008	2009
1.	Specjalistyczne usługi opiekuńcze	6 (dzieci)	4 (dzieci)	5 (dzieci)	2.704	1.886	2.010	48.595	44.500	44.500

W ramach zadań zleconych gminie pomoc otrzymało w sumie **5 rodzin** i tym samym 23 osoby w tych rodzinach.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze świadczone przez terapeutów są jedną z form w systemie wsparcia środowiskowego i terapii osób z zaburzeniami psychicznymi. Usługi prowadzone są w formie wspierania psychologicznego – pedagogicznego i edukacyjnego – terapeutycznego według programów terapeutycznych. Zajęcia dostosowane są do indywidualnych potrzeb osoby i w szczególności wynikają z rodzaju jej niepełnosprawności. Proponowane zajęcia mają na celu przede wszystkim podniesienie sprawności fizycznej, psychicznej i społecznej objętych pomocą osób.

W ubiegłym roku specjalistycznymi usługami opiekuńczymi objętych zostało łącznie **5 dzieci z zaburzeniami psychicznymi**, o 1 dziecko więcej niż w roku 2008. Pełny koszt **1 godziny** usług wynosił **23,59 zł.** Łączny koszt specjalistycznych usług opiekuńczych w 2008r. wyniósł **44.500 zł.** Usługi świadczone były przez 3 terapeutów spełniających wymagania zawarte w Rozporządzeniu Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 roku w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz. U. z 2005 Nr 189 poz. 1598 z późn. zm.).

3. Rządowy program pomocy społecznej

W związku z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 5 października 2009 roku **w sprawie szczegółowych warunków realizacji programu pomocy dla rodzin rolniczych, w których gospodarstwach rolnych i działach specjalnych produkcji rolnej powstały szkody spowodowane przez powódź** w 2009 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wiśniewie udzielał pomocy finansowej rodzinom rolniczym, w przypadku gdy :

- co najmniej jedna osoba w rodzinie była rolnikiem, w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników,
- szkody spowodowane przez powódź zostały oszacowane i zredagowane w formie protokołu przez komisje terenowe powołane przez wojewodę Mazowieckiego,
- szkody spowodowane przez powódź wyniosły średnio powyżej 30 % w stosunku do całej powierzchni użytków rolnych w danym gospodarstwie.

Pomoc udzielana była na wniosek osoby zainteresowanej złożony do Kierownika GOPS do dnia 30.10.2009r w wysokości :

- 500 zł. – w przypadku rodziny rolniczej prowadzącej gospodarstwo rolne o powierzchni do 5 ha użytków rolnych albo dział specjalny produkcji rolnej, w których powstały szkody spowodowane przez powódź,
- 1000 zł. - w przypadku rodziny rolniczej prowadzącej gospodarstwo rolne o powierzchni powyżej 5 ha użytków rolnych albo dział specjalny produkcji rolnej, w których powstały szkody spowodowane przez powódź

Pomocy z tytułu szkód spowodowanych przez powódź w 2009 roku udzielono 16 rodzinom rolniczym na kwotę 15.000 zł. , z tego 14 rodzin rolniczy otrzymało po 1000 zł., oraz 2 rodziny rolnicze po 500 zł.

4. Inne zadania zlecone

Do zadań zleconych gminy w myśl art. 7 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych należy między innymi wydawanie decyzji administracyjnych, w sprawach świadczeniobiorców innych niż ubezpieczeni spełniających kryterium dochodowe, stosownie do art. 8 ustawy o pomocy społecznej, w przypadku których nie zachodzi okoliczność, o której mowa w art. 12 tej ustawy. W celu ustalenia sytuacji dochodowej i majątkowej świadczeniobiorcy, przeprowadza się rodzinny wywiad środowiskowy na zasadach i w trybie określonym w przepisach o pomocy społecznej. Stosownie do art. 54 ustawy prawo do świadczeń opieki zdrowotnej przysługuje przez okres 90 dni od dnia określonego w decyzji. W ubiegłym roku wydano **4 decyzje administracyjne** przyznające prawo do ww. świadczeń dla świadczeniobiorców innych niż ubezpieczeni.

Tabela 4 Inne zadania zlecone gminie w latach 2007 – 2009

L.p.	Rodzaje świadczeń	Liczba osób, którym przyznano decyzją prawo do świadczeń opieki zdrowotnej		
		2007	2008	2009
1.	Prawo do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanej ze środków publicznych	4	1	4

III. Świadczenia rodzinne

1. Ogólna charakterystyka świadczeń rodzinnych

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wiśniewie realizuje również działalność związaną z wykonywaniem zadań wynikających z Ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2006, Nr 139, poz. 992 z późn. zm.) oraz Ustawy z dnia 7 września 2007r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U z 2009, Nr 1 poz. 7 z późn. zm.).

Zajmujemy się w szczególności ustalaniem prawa do świadczeń rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego, przygotowaniem i wydawaniem decyzji administracyjnych w tym zakresie oraz wypłatą przyznanych środków i egzekwowaniem nienależnie pobranych. W naszych kompetencjach leży również poprawa skuteczności egzekucji zasądzonych alimentów. W związku z realizacją tych zadań do obowiązków pracownika ds. świadczeń rodzinnych wpisane jest także opracowywanie sprawozdań i analiz w powyższym temacie.

W związku z wejściem w życie z dniem 1 października 2008 r. ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2009, Nr 1 poz. 7 z późn. zm.) od okresu zasiłkowego 2008/2009 nastąpiła zmiana dotycząca realizacji wypłaty świadczeń należnych z tytułu zasądzonych alimentów.

Świadczeniami rodzinnymi są:

- **Zasiłek rodzinny** – który przysługuje:
 - rodzicom, jednemu z rodziców albo opiekunowi prawnemu dziecka,
 - opiekunowi faktycznemu dziecka tj. osobie faktycznie opiekującej się dzieckiem, jeżeli wystąpiła do sądu rodzinnego o przysposobienie dziecka, jednak nie dłużej niż do ukończenia:
 - 18 roku życia lub
 - nauki w szkole, jednak nie dłużej niż do ukończenia 21 roku życia lub
 - 24 roku życia, jeżeli kontynuuje naukę w szkole lub w szkole wyższej i legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności
 - osobie uczącej się, czyli osobie pełnoletniej niepozostającej na utrzymaniu rodziców w związku z ich śmiercią lub zasądzeniem od rodziców na jej rzecz alimentów.

Nie przysługuje w przypadku, gdy:

- dziecko lub osoba ucząca się pozostają w związku małżeńskim,
- dziecko zostało umieszczone w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie albo w rodzinie zastępczej,
- osoba ucząca się została umieszczona w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie,
- pełnoletnie dziecko lub osoba ucząca się jest uprawniona do zasiłku rodzinnego naw własne dziecko
- osobie samotnie wychowującej dziecko nie zostało zasądzone świadczenie alimentacyjne na rzecz dziecka od jego rodzica.

- **Dodatki do zasiłku rodzinnego** – z tytułu:
 - urodzenia dziecka,
 - opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego,
 - samotnego wychowywania dziecka,
 - wychowania dziecka w rodzinie wielodzietnej,
 - kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego,
 - rozpoczęcia roku szkolnego,
 - podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania.
- **Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka** – przysługująca w wysokości 1.000,00 zł na jedno dziecko ojcu lub matce albo opiekunowi prawnemu niezależnie od ich dochodów.
- **Zasiłek pielęgnacyjny** – przysługuje:
 - niepełnosprawnemu dziecku,
 - osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16. roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności,
 - osobie, która ukończyła 75 lat,
 - osobie niepełnosprawnej powyżej 16 roku życia legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeśli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia.

Nie przysługuje:

- osobie przebywającej w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie,
- osobie, jeżeli członkowi rodziny przysługuje za granicą świadczenie na pokrycie wydatków związanych z pielęgnacją tej osoby, chyba, że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy stanowią inaczej,
- osobie uprawnionej do dodatku pielęgnacyjnego.

- **Świadczenie pielęgnacyjne** z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej przysługuje:
 - matce albo ojcu, lub
 - innym osobom, na których zgodnie z przepisami Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego, ciąży obowiązek alimentacyjny, a także
 - opiekunowi faktycznemu dziecka,
 jeżeli nie podejmują lub rezygnuje z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad dzieckiem legitymującym się orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji, albo osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.
- Osobie innej niż spokrewniona w pierwszym stopniu, na której ciąży obowiązek alimentacyjny, przysługuje świadczenie pielęgnacyjne, w przypadku gdy nie ma osoby spokrewnionej w pierwszym albo gdy osoba ta nie jest w stanie sprawować opieki, o której mowa wyżej.

Nie przysługuje jeśli:

- osoba sprawująca opiekę ma ustalone prawo do emerytury, renty, renty socjalnej, zasiłku stałego, nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego lub świadczenia przedemerytalnego,
- osoba wymagająca opieki pozostaje w związku małżeńskim,
- osoba wymagająca opieki została umieszczona w rodzinie zastępczej, z wyjątkiem rodziny zastępczej spokrewnionej z dzieckiem, na której ciąży obowiązek alimentacyjny, albo w związku z koniecznością kształcenia, rewalidacji lub rehabilitacji w placówce zapewniającej całodobową opiekę, w tym w specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym i korzysta w niej z całodobowej opieki przez więcej niż 5 dni w tygodniu, z wyjątkiem zakładów opieki zdrowotnej.
- osoba w rodzinie ma ustalone prawo do wcześniejszej emerytury na to dziecko,
- osoba w rodzinie ma ustalone prawo do dodatku do zasiłku rodzinnego o którym mowa w art. 10 ustawy o świadczeniach rodzinnych, albo do świadczenia pielęgnacyjnego na to lub na inne dziecko w rodzinie.
- na osobę wymagającą opieki członek rodziny jest uprawniony za granicą do świadczenia na pokrycie wydatków związanych z opieką chyba, że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy stanowią inaczej.

Zasiłek rodziny przysługuje, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się na przekracza kwoty **504,00 zł**. W przypadku, gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności dochód nie może przekroczyć kwoty **583,00 zł**.

Tabela 5 Wysokość świadczeń na okres zasiłkowy 2008/2009 tj. w okresie 01.09.2008 r. - 30.10.2009r.

Rodzaj świadczenia	Wysokość świadczenia
Zasiłek rodzinny	48,00 zł – miesięcznie na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia, 64,00 zł – miesięcznie na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia 68,00 zł – miesięcznie na dziecko w wieku powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia
Dodatki do zasiłku rodzinnego, z tytułu:	
Urodzenia dziecka	1000,00 zł - jednorazowo
Opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	400,00 zł – miesięcznie
Samotnego wychowywania dziecka	170,00 zł – miesięcznie, jednak nie więcej niż 340,00 zł na wszystkie dzieci 250,00 zł – miesięcznie w przypadku dziecka legitymującego się orzeczeniem o niepełnosprawności lub o znacznym stopniu niepełnosprawności, nie więcej jednak niż 500,00 zł na wszystkie dzieci
Wychowania dziecka w rodzinie wielodzietnej	80,00 zł – miesięcznie na trzecie i na następne dzieci
Kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	60,00 zł – miesięcznie na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia 80,00 zł – miesięcznie na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do

	ukończenia 24 roku życia
Rozpoczęcia roku szkolnego	100,00 zł – raz w roku
Podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	90,00 zł – przez 10 miesięcy na dziecko w związku z zamieszkiwaniem w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły ponadgimnazjalnej lub artystycznej, w której realizowany jest obowiązek szkolny i obowiązek nauki, a także szkoły podstawowej lub gimnazjalnej w przypadku dziecka lub osoby uczącej się, legitymującej się orzeczeniem o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności 50,00 zł – przez 10 miesięcy na dziecko w związku z dojazdem z miejsca zamieszkania do miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły ponadgimnazjalnej lub artystycznej, w której realizowany jest obowiązek szkolny
Urodzenia dziecka	1.000,00 zł – jednorazowo, w terminie do ukończenia przez dziecko pierwszego roku życia
Świadczenia opiekuńcze:	
Świadczenie pielęgnacyjne	420,00 zł – miesięcznie (kryterium dochodowe 583,00 zł w przeliczeniu na członka rodziny)
Zasiłek pielęgnacyjny	153,00 zł – nie obowiązuje kryterium dochodowe

Tabela 6 Wysokość świadczeń na okresie zasiłkowym 2009/2010 tj. w okresie 01.11.09r - 30.10.10r.

Rodzaj świadczenia	Wysokość świadczenia
Zasiłek rodzinny	68,00 zł – miesięcznie na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia, 91,00 zł – miesięcznie na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia 98,00 zł – miesięcznie na dziecko w wieku powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia
Dodatki do zasiłku rodzinnego, z tytułu:	
Urodzenia dziecka	1000,00 zł - jednorazowo
Opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	400,00 zł – miesięcznie
Samotnego wychowywania dziecka	170,00 zł – miesięcznie, jednak nie więcej niż 340,00 zł na wszystkie dzieci 250,00 zł – miesięcznie w przypadku dziecka legitymującego się orzeczeniem o niepełnosprawności lub o znacznym stopniu niepełnosprawności, nie więcej jednak niż 500,00 zł na wszystkie dzieci
Wychowania dziecka w rodzinie wielodzietnej	80,00 zł – miesięcznie na trzecie i na następne dzieci
Kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	60,00 zł – miesięcznie na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia 80,00 zł – miesięcznie na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 24 roku życia
Rozpoczęcia roku szkolnego	100,00 zł – raz w roku
Podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	90,00 zł – przez 10 miesięcy na dziecko w związku z zamieszkiwaniem w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły ponadgimnazjalnej lub artystycznej, w której realizowany jest obowiązek szkolny i obowiązek nauki, a także szkoły podstawowej lub gimnazjalnej w przypadku dziecka lub osoby uczącej się, legitymującej się orzeczeniem o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności 50,00 zł – przez 10 miesięcy na dziecko w związku z dojazdem z miejsca zamieszkania do miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły ponadgimnazjalnej lub artystycznej, w której realizowany jest obowiązek szkolny
Urodzenia dziecka	1.000,00 zł – jednorazowo, w terminie do ukończenia przez dziecko pierwszego roku życia

Świadczenia opiekuńcze:	
Świadczenie pielęgnacyjne	520,00 zł – miesięcznie
Zasiłek pielęgnacyjny	153,00 zł – nie obowiązuje kryterium dochodowe

2. Wydatki na świadczenia rodzinne poniesione w 2009 r.

Tabela 7 Wydatki na świadczenia rodzinne finansowane z dotacji celowej budżetu państwa oraz liczba świadczeń w 2009 roku

L.p.	Rodzaj świadczenia	Wydatkowana kwota w zł	Liczba świadczeń	Kwota odzyskanych świadczeń nienależnie pobranych oraz świadczeń niepodjętych w zł
1.	Zasiłki rodzinne	754.284	11.639	2.756
2.	Dodatki do zasiłków rodzinnych, w tym z tytułu:	680.184	7.043	1.852
2.1.	urodzenia dziecka	40.000	40	0
2.2.	opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	121.174	308	719
2.3.	samośnego wychowywania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych na skutek upływu ustawowego okresu jego pobierania	0	0	0
2.4.	samośnego wychowywania dziecka	52.420	298	170
2.5.	kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	57.240	731	560
2.5.1.	do 5 roku życia	3.720	62	
2.5.2.	powyżej 5 roku życia	53.520	669	560
2.6.	rozpoczęcia roku szkolnego	72400	724	
2.7.	podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	98.630	1.963	83
2.7.1.	na pokrycie wydatków związanych z zamieszkiwaniem w miejscowości, w której znajduje się szkoła	1.080	12	0
2.7.2.	na pokrycie wydatków związanych z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się szkoła	97.550	1.951	83
2.8.	wychowania dziecka w rodzinie wielodzietnej	238.320	2.979	320
3.	Zasiłki rodzinne wraz z dodatkami (1+2)	1.434.468	18.682	4.608
4.	Zasiłki pielęgnacyjne	233.325	1525	
5.	Świadczenia pielęgnacyjne	105.973	243	
6.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	66.000	66	
8.	RAZEM (3+4+5+6)	1.839.766	20.516	4.608

W 2009 r. wypłacono łącznie **20.516 świadczeń rodzinnych** o wartości **1.839.766 zł**. Średnio w miesiącu realizowano **1710** świadczeń na kwotę **153.313 zł**.

W 2009 roku wydano łącznie **1.193 decyzji administracyjnych dotyczących świadczeń rodzinnych** (z tego **27 decyzji odmownych**), w tym 624 decyzji tj. 52,31 % ogółu decyzji wydanych

zostało w ciągu trzech miesięcy (od września do listopada). Wiąże się to ściśle z rozpoczęciem z dniem 1 listopada nowego okresu zasiłkowego, na jaki ustala się prawo do świadczeń rodzinnych.

Od decyzji administracyjnej przysługuje odwołanie do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Siedlcach za pośrednictwem Kierownika tut. Ośrodka. W 2009 roku wpłynęło 1 odwołanie od decyzji GOPS w sprawie świadczeń rodzinnych.

W analizowanym okresie wypłacono **11.639 zasiłków rodzinnych** oraz **7.043 dodatków do zasiłków rodzinnych**. Łączna wydatkowana na ten cel kwota to – **1.434.468 zł**.

W 2009 r. największa liczba świadczeń w postaci dodatków do zasiłku rodzinnego dotyczyła dodatków z tytułu:

- wychowania dziecka w rodzinie wielodzietnej – 35,04 % (w stosunku do ogółu wypłaconych dodatków do zasiłku rodzinnego),
- opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego – 17,81 % (j. w.),
- podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania – 14,50 % (j. w.),
- pokrycia wydatków związanych z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się szkoła – 14,34 % (j.w.)

Na **świadczenia opiekuńcze** wydatkowano łącznie **339.298 zł (1.768 świadczeń)**, z tego 233.325 zł, tj. 68,77 % sumy dotyczyło zasiłków pielęgnacyjnych, zaś 105.973 zł, tj. 31,23 % - świadczeń pielęgnacyjnych. Zasiłek pielęgnacyjny pobierało średnio miesięcznie - 127 osób, zaś świadczenie pielęgnacyjne średnio miesięcznie - 20 osób.

W 2009 roku przyznano **66 jednorazowych zapomóg z tytułu urodzenia dziecka** w wysokości 1.000 zł, na łączną kwotę **66.000 zł**.

Tabela 8 Wydatki na składki na ubezpieczenie społeczne i ubezpieczenie zdrowotne w 2009 roku

L.p.	Wyszczególnienie	Wydatki w zł	Liczba świadczeń
1.	Składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	15.703	141
2.	Składki na ubezpieczenie zdrowotne	1.490	38

Na **ubezpieczenie społeczne i zdrowotne** wydatkowano w 2009 r. kwotę **17.193 zł**, przy łącznej liczbie świadczeń **179**.

3. Charakterystyka i statystyki dotyczące funduszu alimentacyjnego

Ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz ich wypłata następują odpowiednio na wniosek osoby uprawnionej lub jej przedstawiciela ustawowego. Wnioski o przyznanie świadczeń wraz z zaświadczeniem o bezskutecznej egzekucji (za okres ostatnich dwóch miesięcy) składa się bezpośrednio do organu realizującego, a nie jak przy zaliczce alimentacyjnej za pośrednictwem Komornika.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobie uprawnionej **do ukończenia przez nią 18 roku życia** albo w przypadku gdy **uczy się w szkole lub szkole wyższej do ukończenia przez nią 25 roku życia**, albo w przypadku **posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności – bezterminowo**.

Osoba uprawniona do świadczenia - oznacza osobę uprawnioną do alimentów od rodzica na podstawie tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, jeżeli egzekucja okazała się bezskuteczna (oznacza to egzekucję, w wyniku której w okresie ostatnich dwóch miesięcy nie wyegzekwowano pełnej należności z tytułu zobowiązań alimentacyjnych).

Osoba uprawniona do świadczeń z funduszu alimentacyjnego nie musi być wychowywana przez osobę samotnie wychowującą dziecko, w rozumieniu przepisów o świadczeniach rodzinnych.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty **725 zł**.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednakże nie wyższej niż **500 zł**.

Prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego ustalane jest na okres od dnia 1 października do dnia 30 września następnego roku kalendarzowego.

W okresie od **01.10.2009r. do 30.09.2010r.** prawo do świadczeń ustalane jest na podstawie dochodów z 2008r.

W okresie sprawozdawczym wypłacono **432 świadczeń z funduszu alimentacyjnego** na łączną sumę **82.120 zł.**, zaś przeciętna miesięczna **liczba rodzin** pobierających świadczenia z funduszu alimentacyjnego to **19**. W tym czasie w sprawach dotyczących świadczeń z funduszu alimentacyjnego wydano **58 decyzji administracyjnych** (z tego 2 decyzje odmowne). Odwołanie do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Siedlcach złożyło 2 osoby (z tego SKO utrzymało w mocy 2 decyzje GOPS).

IV. Dodatki mieszkaniowe

Dodatek mieszkaniowy jest formą pomocy państwa dla osób, które nie są w stanie pokryć kosztów związanych z utrzymaniem mieszkania. Wypłata dodatków należy do zadań własnych gminy.

Dodatek mieszkaniowy przysługuje :

- najemcom oraz podnajemcom lokali mieszkalnych (dotyczy to zarówno mieszkań będących własnością gminy, czyli lokali komunalnych, będących własnością zakładu pracy – tzw. zakładowych, jak i mieszkań w domu prywatnym czynszowym, mieszkań wynajmowanych na wolnym rynku),
- członkom spółdzielni mieszkaniowych zamieszkującym na podstawie spółdzielczego prawa do lokalu mieszkalnego,
- osobom zajmującym lokale mieszkalne w budynkach stanowiących ich własność i właścicielom lokali mieszkalnych,
- innym osobom mającym tytuł prawny do zajmowanego lokalu mieszkalnego i ponoszącym wydatki związane z jego zajmowaniem /np. na skutek umowy użyczenia/,
- osobom zajmującym lokal mieszkalny bez tytułu prawnego, oczekującym na przysługujący im lokal zamienny albo socjalny.

W roku 2009 tuż. Ośrodek **wydał 9 decyzji na dodatki mieszkaniowe**, wypłacono łącznie **65 świadczeń** 6 rodzinom, w tym :

- ✓ użytkownikom mieszkań komunalnych **22 świadczenia**, na kwotę **1.538 zł**,
- ✓ pozostałych 43 świadczeń na kwotę **3.322 zł**.

Średnia wysokość dodatku mieszkaniowego wyniosła **74,77 zł**.

Łącznie w roku 2009 wydatkowano na dodatki mieszkaniowe kwotę 4.860 zł.

V. Realizacja projektu systemowego pn. „POMOCNA DŁOŃ” współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wiśniewie w terminie od 1 czerwca 2009 roku do 31 grudnia 2009 roku realizował projekt systemowy pn. „Pomocna dłoń” w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Priorytet VII Promocja integracji społecznej, Działanie 7.1 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji, Poddziałanie 7.1.1. Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez ośrodki pomocy społecznej.

W dniu 27.02.2009 roku został złożony w Mazowieckiej Jednostce Wdrażania Programów Unijnych - Instytucji Pośredniczącej II Stopnia wniosek o dofinansowanie projektu PO KL pn. „Pomocna dłoń”. Projekt został pozytywnie oceniony pod względem formalnym i merytorycznym i w dniu 02.09.2009 roku podpisano umowę ramową pomiędzy Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Wiśniewie, a Mazowiecką Jednostką Wdrażania Programów Unijnych w Warszawie na realizację projektu. Całkowita wartość projektu wyniosła - 91.819,00 zł., w tym wartość dofinansowania - 82.178,01 zł.

Celem projektu było zapewnienie równego dostępu do zatrudnienia osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym, wykluczonym oraz dyskryminowanym na rynku pracy oraz podniesienie statusu zawodowego i społecznego poprzez przygotowanie tych osób do wejścia na rynek pracy i integracji z rynkiem pracy.

W ramach projektu aktywną integracją objęto 9 beneficjentów ostatecznych korzystających ze świadczeń pomocy społecznej będących w wieku aktywności zawodowej, bezrobotnych lub nieaktywnych zawodowo, zamieszkałych na terenie gminy Wiśniew.

Z beneficjentami ostatecznymi zrealizowano 9 kontraktów socjalnych zawierających instrumenty aktywnej integracji mające na celu podwyższenie /uzyskanie zawodu lub zmianę kwalifikacji zawodowych z dostosowaniem do potrzeb rynku pracy.

W ramach projektu uczestnicy brali udział w kursie zawodowym „Sprzedawca z obsługą komputera i kasy fiskalnej oraz z zasadami wizażu”, warsztatach z psychologiem, uwzględniających trening kompetencji i umiejętności społecznych, (w zakresie komunikacji, asertywności, umiejętności rozwiązywania konfliktów), trening umiejętności radzenia sobie ze stresem, warsztaty budowania poczucia wartości, warsztaty umiejętności wychowawczych, warsztatach z doradcą zawodowym, w zakresie efektywnych metod poszukiwania pracy i zwiększenia skuteczności w procesach rekrutacyjnych, na których uczestnicy poznają techniki i aktywne metody poszukiwania pracy, zasady przygotowania dokumentów aplikacyjnych, odkrywają własne umiejętności, możliwości i predyspozycje.

Ponadto uczestnicy projektu zostali objęci wsparciem finansowym, zgodnie z przepisami ustawy o pomocy społecznej oraz pracą socjalną.

Kompleksowe wsparcie w projekcie wyposażało uczestników w umiejętność sprawnego, elastycznego poruszania się po rynku pracy i wytworzenie w ich świadomości koniecznego stałego inwestowania w wiedzę i podnoszenie kwalifikacji zawodowych.

Po zakończeniu realizacji projektu w dniu 13.01.2010r. został złożony wniosek o płatność wraz z niezbędnymi załącznikami celem rozliczenia ww. projektu. W dniu 17.02.2010 roku Mazowiecka Jednostka Wdrażania Programów Unijnych - Instytucja Pośrednicząca II Stopnia pozytywnie rozliczyła projekt systemowy realizowany przez GOPS w Wiśniewie.

Po rozliczeniu kwoty dofinansowania i wkładu własnego wartość projektu wyniosła – 90.951,70 zł. , w tym wartość dofinansowania – 81 310,71 zł.

VI. „UCZEŃ NA WSI” – pilotażowy Program PFRON

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w imieniu Gminy realizuje pilotażowy program PFRON pn. **„UCZEŃ NA WSI” – pomoc w zdobyciu wykształcenia przez osoby niepełnosprawne zamieszkujące gminy wiejskie oraz gminy miejsko-wiejskie, do 5 tys. mieszkańców.** Celem programu jest wyrównanie szans w zdobyciu wykształcenia przez uczniów będących osobami niepełnosprawnymi.

Program realizowany był w roku szkolnym 2008/2009, obecnie jest w trakcie realizacji na rok szkolny 2009/2010.

Przyznana ze środków PFRON pomoc finansowa obejmuje następujące koszty :

1. zakup przedmiotów ułatwiających lub umożliwiających naukę (słowniki, encyklopedie, lektury, artykuły szkolne, artykuły piśmienne, tornistry, plecaki, piórniki, kostiumy gimnastyczne, komputerowe programy edukacyjne, multimedialne kursy językowe, kasety wideo, płyty DVD),
2. uczestnictwa w zajęciach mających na celu poniesienie sprawności fizycznej lub psychicznej (w tym wakacyjne obozy rehabilitacyjne),
3. związane z dostępem do Internetu (instalacja i abonament),
4. kursy doszkalające w zakresie programu nauczania oraz kursy językowe (w przypadku kursów organizowanych poza miejscem zamieszkania ucznia, dofinansowaniu mogą podlegać również koszty dojazdu, zakwaterowania, wyżywienia),
5. wyjazdy organizowane w ramach zajęć szkolnych.

W przypadku uczniów szkół ponadgimnazjalnych pomoc finansowa obejmuje dodatkowo następujące koszty :

1. opłaty za naukę (czesne),
2. zakwaterowanie (gdy uczeń pobiera naukę poza miejscem stałego zamieszkania),
3. dojazdy do szkoły.

W roku szkolnym 2008/2009 do tuł. GOPS wpłynęło **22 wniosków** o dofinansowanie kosztów nauki uczniów niepełnosprawnych, z tego :

- ✓ dla 17 niepełnosprawnych uczniów szkół podstawowych, na kwotę 34.000 zł.

- ✓ dla 3 niepełnosprawnych uczniów gimnazjum, na kwotę 6.000 zł.
- ✓ dla 2 niepełnosprawnych uczniów szkół ponadgimnazjalnych, na kwotę 6.000 zł.

W roku szkolnym 2008/2009 otrzymaliśmy na realizację Programu ze środków PFRON kwotę 19.024 zł., z tego 18.560zł. - na pomoc uczniom, 464,00 zł. - na obsługę realizacji programu.

W roku szkolnym 2008/2009 skorzystało z dofinansowania :

- ✓ 17 uczniów szkół podstawowych, na kwotę 12.480,51 zł.
- ✓ 3 uczniów gimnazjów, na kwotę 2.399,20 zł.
- ✓ 2 uczniów szkół ponadgimnazjalnych, na kwotę 2.439,01 zł.

Łącznie w roku szkolnym 2008/2009 wydano na realizację Programu 17.751,69 zł., z tego na pomoc uczniom 17.318,72 zł., na obsługę 432,97 zł., co stanowi 93,31 % przyznanych przez PFRON środków.

W roku szkolnym 2009/2010 do tuł. GOPS wpłynęły **34 wniosków** o dofinansowanie kosztów nauki uczniów niepełnosprawnych, z tego :

- ✓ dla 22 niepełnosprawnych uczniów szkół podstawowych, na kwotę 44.000 zł.
- ✓ dla 8 niepełnosprawnych uczniów gimnazjum, na kwotę 16.000 zł.
- ✓ dla 4 niepełnosprawnych uczniów szkół ponadgimnazjalnych, na kwotę 12.000 zł.

W roku szkolnym 2009/2010 otrzymaliśmy na realizację Programu kwotę 58.826,80 zł., z tego na pomoc uczniom - 57.392 zł., na obsługę realizacji programu - 1.434,80 zł.

Obecnie Program jest realizowany, wypłata przyznanych środków następuje poprzez refundację przedłożonych faktur (zwrot poniesionych kosztów).

VII. Pozostała działalność Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

1. Współpraca z organizacjami i instytucjami

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej współpracuje z wieloma instytucjami i organizacjami pozarządowymi działającymi przede wszystkim na polu pomocy społecznej. Wśród nich wymienić należy między innymi: Policję, Sąd Rejonowy i Okręgowy, kuratorów sądowych, komorników sądowych, prokuraturę, Powiatowy Urząd Pracy, PCPR, KRUS, ZUS, szkoły, publiczne i niepubliczne poradnie zdrowia psychicznego, lekarzy POZ, Punkt Konsultacyjny oraz Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Poradnię Leczenia Uzależnień „Powrót z U”, Polski Komitet Pomocy Społecznej, CARITAS Diecezji Siedleckiej, Fundację „Ośrodek Pomocy Doraźnej” pw. Św. Brata Alberta „EMAUS” w Starym Opolu, PFRON i wiele innych.

2. Inne inicjatywy

W ramach realizacji Programu „Dostarczania żywności dla najuboższej ludności Unii Europejskiej” PEAD, polegającego na bezpłatnym przekazywaniu najbardziej potrzebującym, żywności pochodzącej z zapasów interwencyjnych Unii Europejskiej Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wiśniewie w 2009r. otrzymał następujące ilości artykułów spożywczych:

- ✓ makaron 2 240 kg.
- ✓ płatki kukurydziane 1 060 kg.
- ✓ dania gotowe 1 166 kg.
- ✓ mąka 2 640 kg.
- ✓ cukier 3 240 kg.

Żywność systematycznie wydawana była przez pracowników socjalnych GOPS osobom spełniającym wymogi określone w Programie PEAD 2009, zgodnie z art. 7 Ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004r., stosownie do zalecenia Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie.

Z tej formy pomocy w roku 2009 skorzystało 844 osób.

W okresie wakacji **17 dzieci** z terenu naszej Gminy z rodzin ubogich dysfunkcyjnych skorzystało w z **wypoczynku letniego** organizowanego w Gdyni, Gorzewie oraz Broku.

Dla tych dzieci była to często jedyna szansa na odpoczynek od otaczających ich codziennych problemów i trosk. Dzięki koloniom mogły poznać inną niż dotychczas rzeczywistość, doznać ciepła, regularnie spożywać posiłki, poznać atrakcyjne miejsca, zawrzeć nowe znajomości. Wyjazd dzieci

udało się zorganizować dzięki Caritas Diecezji Siedleckiej, Powiatowemu Centrum Pomocy Rodzinie, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wiśniewie.

Jak co roku, na początku lutego 2009 Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej wspólnie z Gminnym Ośrodkiem Kultury **zorganizował zabawę choinkową dla 100 dzieci** z rodzin ubogich i dysfunkcyjnych. Zabawa sfinansowana została w całości ze środków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wiśniewie.

Okres przedświąteczny był czasem szczególnej postęgi na rzecz ubogich, potrzebujących i samotnych. W roku 2009 już po raz ósmy Gminny Ośrodek pomocy Społecznej organizował akcję pn. „**Świąteczna paczka**”. W ramach akcji w dniach od 10 do 18 grudnia 2009 zorganizowano zbiórkę żywności, słodczy, zabawek oraz artykułów gospodarstwa domowego. W tych dniach w sklepach na terenie Gminy wystawione były oznakowane kosze, do których społeczność lokalna składała dary. Ponadto artykuły przyjmowane były bezpośrednio w GOPS. W ramach akcji udało się zebrać i przekazać **56 świątecznych paczek najbardziej potrzebującym rodzinom**.

Ponadto Ośrodek koordynuje działania polegające na wykonywaniu **prac społecznie użytecznych** przez osoby bezrobotne bez prawa do zasiłku (zarejestrowane w PUP) jednocześnie korzystające ze świadczeń pomocy społecznej. Prace społecznie-użyteczne organizowane są między innymi w jednostkach pomocy społecznej oraz instytucjach działających na rzecz społeczności lokalnej np. szkołach, przedszkolach, bibliotekach, świetlicach wiejskich, domach kultury.

Powiatowy Urząd Pracy refunduje ze środków Funduszu Pracy wydatki w wysokości 60 % świadczeń pieniężnych wypłaconych bezrobotnym, pozostałe 40 % finansowane jest ze środków własnych gminy.

W roku 2009 prace społecznie - użyteczne na terenie Gminy Wiśniew wykonywało **4 osoby bezrobotne** od 01.03.2009r. do 31.12.2009r. Łącznie z tego tytułu wydatkowano kwotę **10.260 zł**.

VIII. Kadra Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

1. Kadra Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

Na dzień 31.12.2009 r. w Ośrodku zatrudnionych było **5 osób**, w tym:

- z wykształceniem wyższym magisterskim – 2 osoby, z tego z wykształceniem podyplomowym – 1 osoba,
- z wykształceniem średnim – 3 osoby, z tego z wykształceniem pomaturalnym – 2 osoby.

W ramach umowy-zlecenie w roku 2009 zatrudnionych było **5 osób**, z tego 3 terapeutów do świadczenia specjalistycznych usług opiekuńczych do pracy z dziećmi z zaburzeniami psychicznymi (wszyscy z wykształceniem wyższym), 1 osoba do świadczenia usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania osoby wymagającej pomocy z powodu niepełnosprawności oraz 1 osoba do rejestracji i tworzenia decyzji administracyjnych z zakresu świadczeń rodzinnych oraz świadczeń z FA (przełom listopada/grudnia 2009).

2. Szkolenia oraz podnoszenie kwalifikacji pracowników GOPS

Wszyscy pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej posiadają kwalifikacje wymagane na danym stanowisku pracy i nadal podnoszą swoje umiejętności poprzez podejmowanie różnych form dokończenia i samokształcenia.

W 2009 roku poszczególni pracownicy GOPS uczestniczyli w następujących szkoleniach oraz konferencjach :

- „Jak sporządzić obowiązkowe regulaminu pracy i wynagradzania oraz zasady stosowania regulacji czasu pracy w samorządach” – organizator SOYER Centrum Szkoleniowe, Marki,
- „Wynagrodzenia, służba przygotowawcza, czas pracy w nowej ustawie o pracownikach samorządowych, warsztaty praktyczne” – organizator Lubelskie Centrum Doskonalenia Kadr „Absolwent”
- „Praktyczne zastosowanie zasad i trybów zlecania przez JST zadań publicznych organizacjom pozarządowym w oparciu o ustawę o pomocy społecznej, jak również ustawę o działalności pożytku publicznego i wolontariacie – organizator Instytut Szkoleń i Analiz Gospodarczych, Warszawa
- „Liderzy inicjatyw lokalnych” – organizatorzy - CKU Mińsk Mazowiecki, ECORYS , Fundacja Pomocy Matematykom i Informatykom Niepełnosprawnym Ruchowo,
- „Konstruowanie budżetu zadaniowego projektu” – organizator Mazowieckie Centrum Polityki Społecznej,
- „Zasady Rozliczania Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki” – organizator Grupa Ergo, Wrocław,
- „Praktyczne aspekty rozliczania i ewidencji księgowej projektów finansowanych z EFS” – organizator Regionalny Ośrodek Europejskiego Funduszu Społecznego w Siedlcach,

- „Projekty systemowe 7.1.1. i 7.1.2 POKL dofinansowane z EFS” – organizator Regionalny Ośrodek Europejskiego Funduszu Społecznego w Siedlcach,
- „Ochrona danych osobowych i ich udostępnianie oraz dostęp do informacji publicznej” – organizator Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej, Warszawa
- „Postępowanie wyjaśniające w pomocy społecznej – wywiad środowiskowy i kontrakt socjalny, ustalania prawa i przyznawanie świadczeń z pomocy społecznej zmiany w ustawie zawarte w Kodeksie Rodzinnym od czerwca 2009” – organizator Lubelskie Centrum Doskonalenia Kadr „Absolwent”,
- „Stres i wypalenie zawodowe” – organizator Mazowieckie Centrum Polityki Społecznej,
- „Świadczenia Rodzinne – Fundusz alimentacyjny” – organizator Ośrodek Twórczej Interwencji, Kraków
- „Nowelizacja świadczeń rodzinnych oraz Fundusz alimentacyjny, najnowsze zmiany oraz nowe zasady od 1 stycznia 2009 roku” - organizator SOYER Centrum Szkoleniowe, Marki,
- „Świadczenia rodzinne, Fundusz alimentacyjny” – organizator Ośrodek Twórczej Interwencji, Kraków,
- „Szkolenie ZUS 2009, zmiany w rozliczaniu składek i zasiłkach” – organizator Ośrodek Szkoleniowo-Doradczy „Edytor” Łomża,

IX. Podsumowanie

Głównym celem pomocy społecznej jest wspieranie osób potrzebujących w ich wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb bytowych i umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka oraz podejmowanie działań zmierzających do ich życiowego usamodzielnienia.

Osoby i rodziny ubiegają się o pomoc z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej z różnych przyczyn. Od wielu lat znaczącą grupą wśród ogółu korzystających z pomocy są rodziny żyjące w ubóstwie. Często przyczyną takiego stanu jest utrwalone zjawisko wyuczonej bezradności, niezwykle odporne na zmianę. Mimo podejmowanych działań mających na celu przeciwdziałanie utrwalaniu i przekazywaniu z pokolenia na pokolenie zjawisk związanych z ubóstwem, wiele rodzin objętych od lat pomocą nadal pozostaje świadczeniobiorcami pomocy społecznej.

Są też pozytywne przykłady, pokazujące że wytrwała praca z rodziną prowadzi, choć małymi krokami, do usamodzielnienia. Działania takie są w coraz szerszym zakresie podejmowane przez pracowników GOPS we współpracy z innymi instytucjami, w szczególności z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Poradnią Leczenia Uzależnień czy Powiatowym Urzędem Pracy. Ten ostatni podmiot odgrywa ważną rolę w zakresie reintegracji zawodowej i społecznej osób długotrwale bezrobotnych (w szczególności z powodu wieloletniego nadużywania alkoholu).

Wejście na otwarty rynek pracy dla tych osób kończy się najczęściej zwolnieniem lub porzuceniem pracy. Brak zdyscyplinowania i odpowiedzialności, brak umiejętności zachowania trwałej abstynencji, są przyczyną niepowodzenia przy próbie zmiany sposobu życia. Udzielając pomocy osobom uzależnionym od alkoholu pracownicy Ośrodka w pierwszej kolejności starają się zmotywować osoby do podjęcia leczenia odwykowego. Wielkość i rodzaj pomocy uzależniona jest od decyzji osoby o podjęciu i kontynuowaniu leczenia. Osoby nadużywające alkoholu otrzymują pomoc niepieniężną (np.: w formie zakupów w sklepie, opatu).

Jednym z dominujących problemów jaki występuje w rodzinach na terenie gminy jest problem bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego. W szczególności dotyczy to niektórych rodzin niepełnych i wielodzietnych oraz rodziców niepełnosprawnych intelektualnie. Rodziny te objęte są statym wsparciem w formie pracy socjalnej. Praca socjalna jest podstawowym zadaniem pomocy społecznej realizowanym równolegle z pozostałymi formami wspierania i świadczeniami przyznawanymi klientom.

Szansą na odbudowanie bezpiecznego środowiska rodzinnego jest gotowość do współpracy w rozwiązywaniu problemów rodzinnych z pracownikiem socjalnym czy kuratorem sądowym. W wielu przypadkach nie ma u rodziców woli zmiany sposobu życia. Dzieje się tak w szczególności w tych rodzinach, gdzie głównym problemem jest alkoholizm, bez wsparcia dalszej rodziny. Brak woli podjęcia leczenia odwykowego, notoryczne zaniedbywanie potrzeb dzieci, stają się przyczyną ograniczenia lub pozbawienia władzy rodzicielskiej. Działania na rzecz rodzin dysfunkcyjnych prowadzone są we współpracy z innymi specjalistami, w szczególności z kuratorami sądowymi, szkołą (pedagogi szkolni, wychowawcy), lekarzami rodzinnymi i psychiatrami.

Z roku na rok wzrasta liczba osób zwracających się o pomoc z powodu przemocy w rodzinie. Nie musi to świadczyć o narastaniu zjawiska przemocy, z pewnością natomiast wzrasta gotowość ofiar przemocy do szukania pomocy. Można mieć obawę, że skala zjawiska przemocy jest bardzo duża i dotyka wielu rodzin. W zakresie ochrony ofiar przemocy GOPS na bieżąco współpracuje z Komisariatem Policji, Prokuraturą, kuratorami zawodowymi i społecznymi Sądu Rejonowego w Siedlcach, pedagogami oraz ośrodkami interwencji kryzysowej na terenie kraju. Ponadto w grudniu 2008 r. przystąpiliśmy do opracowania lokalnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Uchwałą Nr XXXI/168/09 Rada Gminy Wiśniew z dnia 4 czerwca 2009 roku przyjęła Gminny Program

Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Wiśniew stanowiący załącznik do Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Wiśniew na lata 2009-2013 z perspektywą na lata 2014-2020. Stanowi on podstawę do realizacji względnie trwałych wzorów interwencji społecznych podejmowanych w celu przeciwdziałania zjawisku przemocy w rodzinie. Dokument obejmuje diagnozę zjawiska przemocy w rodzinie w gminie oraz zawiera cele i działania, których realizacja ma się przyczynić do zniwelowania problemu przemocy w rodzinie. Dokument charakteryzuje w szczególności działania publicznych i niepublicznych instytucji działających na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Ponadto w celu upowszechnienia wiedzy na temat przejawów przemocy w rodzinie oraz sposobów reagowania na zjawisko przemocy GOPS opracował i rozpowszechnił materiały instruktażowe, zalecenia, procedury postępowania interwencyjnego w sytuacjach kryzysowych pt. „Jak radzić sobie z przemocą domową” , „Kobiety wobec przemocy - Mały poradnik dla ofiar przemocy w rodzinie, dyskryminacji i molestowania” oraz materiał na temat Procedury „Niebieska Karta”.

Podstawowy system oparcia społecznego dla osób starszych i niepełnosprawnych odpowiada na społeczne zapotrzebowanie w Naszej gminie. W szczególności zapewniona była pomoc środowiskowa w formie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania osobom wymagającym pomocy w codziennym funkcjonowaniu. Usługi przyznane były 1 osobie niepełnosprawnej w wymiarze 40 godzin miesięcznie, po 2 godziny dziennie przez 5 dni w tygodniu. Ponadto umieszczono jedną osobę wymagającą całodobowej opieki osób drugich (brak osób zobowiązanych do alimentacji) w domu pomocy społecznej.

Istniejący w naszej gminie system środowiskowego wsparcia społecznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi funkcjonuje w szczególności poprzez świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych (zadanie zlecone). Jakość świadczonych usług wydaje się być wysoko oceniana przez odbiorców. Tuż. Ośrodek współpracuje w tym zakresie z lekarzami psychiatrami.

Od wielu lat priorytetowym zadaniem pomocy społecznej w naszej Gminie jest dożywianie dzieci. Wszystkie rodziny wymagające takiej pomocy są nią objęte w formie zakupu posiłku w szkołach (przedszkolach), od czterech lat przyznawane są także zasiłki pieniężne na dożywianie dzieci oraz osób dorosłych, szczególnie długotrwale chorych i niepełnosprawnych. Zadanie to jest nadal kontynuowane. W budżecie GOPS zarezerwowano środki na pełne pokrycie potrzeb w tym zakresie.

Wszystkie rodziny spełniające przesłanki do przyznania pomocy w formie zasiłków okresowych otrzymują świadczenia w wysokości zagwarantowanej ustawowo, jednak pomoc ta jest stosunkowo niska i nie pozwala na pokrycie wszystkich potrzeb rodzin. Od 2008 roku zasiłek okresowy obowiązkowo przysługuje w wyższej wysokości – jako 50 % różnicy między ustawowym kryterium a dochodem rzeczywistym osób/rodzin (w 2007 roku 35% / 25%). Jako zadanie fakultatywne zasiłek okresowy może być przyznany w wysokości 100 % różnicy. Środki na takie świadczenia mogą pochodzić wyłącznie z budżetu własnego gminy. Świadczenia fakultatywne własne, w formie zasiłków celowych, przyznawane są zasadniczo wyłącznie na dofinansowanie zakupu opatu na zimę, zakupu leków czy żywności.

Poza pomocą pieniężną rodziny najuboższe objęte są wsparciem w formie pomocy rzeczowej, w formie odzieży, sprzętu gospodarstwa domowego i żywności. Wielkość pomocy żywnościowej w ostatnich latach znacząco wzrosła, w szczególności w związku z przekazywaniem przez kraje Unii Europejskiej nadwyżek produktów żywnościowych w ramach Programu PEAD. Realizatorem tego Programu mogą być wyłącznie organizacje pozarządowe. Dystrybucją darów unijnych otrzymanych z Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej w naszej gminie zajmują się pracownicy socjalni, którzy najlepiej znają sytuację osób zgłaszających się po tę formę pomocy.

W roku 2009 r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej zakończył prace nad opracowywaniem Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych oraz Systemu Profilaktyki i Opieki nad Dzieckiem i Rodziną Gminy Wiśniew na lata 2009-2014 z perspektywą na lata 2015-2020. Prace nad nakreśleniem podstawowych założeń strategii i systemu trwały od kwietnia 2008. W oparciu o uzyskane informacje i materiały (między innymi ankiety i wywiady) nakreślone zostały najważniejsze problemy pomocy społecznej oraz sposoby ich rozwiązywania do roku 2020. Główne cele działań skupiają się na zapobieganiu marginalizacji najsłabszych grup społecznych oraz integracji osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka. Opisane dokumenty dotyczą aktywizacji grup zagrożonych wykluczeniem społecznym, bezrobotnych, pomocy osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym i w podeszłym wieku. Podjęte także zostaną działania służące tworzeniu warunków i umacnianiu instytucji rodzin oraz zapobieganiu przestępczości wśród nieletnich.

Po konsultacjach społecznych, które odbyły się w dniu 10 marca 2009 Uchwałą Nr XXIX/152/09 Rady Gminy z dnia 19 marca 2009 roku oraz Uchwałą Nr XXIX/153/09 Rady Gminy Wiśniew z dnia 19 marca 2009 roku przyjęto wyżej wymienione dokumenty niezbędne do niesienia skutecznej pomocy społecznej najbardziej potrzebującym rodzinom z terenu gminy. Przyjęcie strategii otworzyło nam również drogę do pozyskiwania środków z Europejskiego Funduszu Społecznego.

Kierownik
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
Anetta Roszkowska

